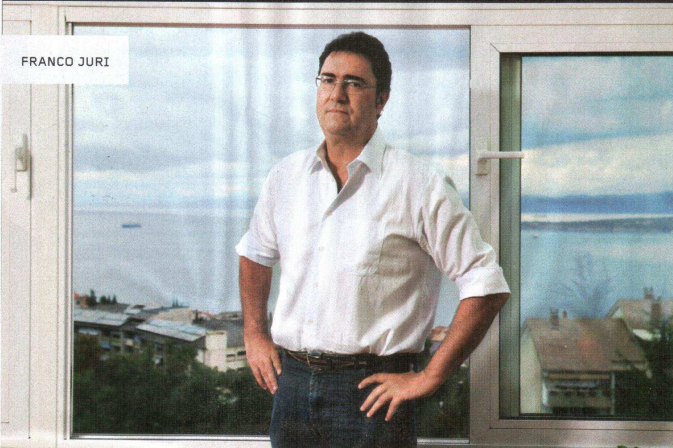

KNJIGE:

FRANCO JURI

66

BORUT KRALJIC

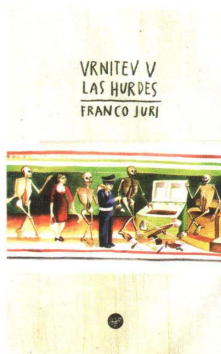

FRANCO JURI VRNITEV V LES HURDES

IZ ITALIJANŠČINE PREVEDEL GAŠPER MALEJ, SANJE (SANJE ROMAN), LJUBLJANA 2010, 269 STR., 20,95 EUR

Poskus rekapitulacije

Franco Juri ima kar nekaj življenjskih izkušenj, kot politik in diplomat, ne nazadnje kot eden vidnih obnoviteljev istrske ljudske glasbe in sploh. Če se njegov literarni junak, alter ego, kolikor lahko sklepamo na podlagi nekaterih preverljivih podatkov, odpravi v svoj spominski svet v viseči mreži v Les Hurdesu v španski Estrematudi, bi pričakovali, da bo polno izkoristil to živahno prehajanje med svetovi, ne samo med Istro, rodnim Kopro in širjavami sveta, tudi med različnimi vlogami. Vendar gre v romanu za niz reminiscenc na srečevanja z najboljšo vseh družčin, z njegovo lastno in mednarodno seveda, ki je zdaj zajadrala v petdeseta in se znašla v spremenjenem in svojim mladostnim idealom neugodnem okolju. Spomini na frikovsko obdobje, ko je z zakajenimi popotniki stopal po maroških prostranstvih, ko je z izvoljenkami počel to in ono, obiskoval pomembna vozlišča svoje življenjske zgodbe, jadranske otoke ali preživjal ljubosumnostne trenutke zapuščenosti, vojaščino v puljski vojaški bolnišnici ali manevre na Molatu. Vse to pa še obisk Čila ali ljubavne avanture v Vancouvru so predvsem izhodišče za popis atrakcij, pokrajin in interijerjev, za vzhičeno literarizacijo, ki se ob prvi priliki ustraši svoje ničemur namembnosti in zdrse na stran. Enkrat v hvaljenje lika, življenja in dela svojih bližnjih, v romanu ne manjka omemb imen s politične, glasbene in lite-

rarne scene, ki naj pričajo o pripovedovalčevi omiki, okusu in hedonizmu; tega izbrana vina in hipijevska čutnost ter sledenje nemirnemu srcu ob govorjenju o lastnem nekonformizmu še poglabljajo. Še večkrat in avktorialno, skoraj moralistično zajadra v izpisovanje okvira zgodbe. Tega sestavljajo položaj italijanske manjšine ali razpad Jugoslavije v osemdesetih letih in kasneje, ne umanjajo heroična epizoda iz časov osamosvojitvene vojne, premišljevanja o smereh razvoja sveta, o globalizaciji in piškavi ekonomiji za

njo, nizajo se precej pavšalna razglabljanja o tej in oni politični opciji in njenem dometu. Usodo posameznikov umešča pred kuliso iz zgodovinskih občin mest, ki jo prebije predvsem tisti najosebnejši del, o očetovi politični usodi, o razkolu znotraj italijanskega partizanskega gibanja in levece nasploh, takrat je najbolj občutljiv, sprašujoč in tudi najbolj prepričljiv, tam zaslutimo material za cel roman. Vrnitev v Les Hurdes z eklektičnim podnaslovom Vojne, ljubezni, črne štoklje in oddaljeni Istrani je zožena biografija, nanjo pa je na debelo nalepljen esejizem s političnim fokusom, za katerega se nam zdi, da je odveč in zastranjujoč, težko pa sodimo o njegovem dometu in učinku na bralca zunaj naših meja, ki mu je knjiga morda namenjena.

Matej Bogataj

+++

Mladina, 29.10.2010